



Klaipėdos
universitetas

Sveikatos
mokslų fakultetas



Klaipėdos
universitetas

30
metų

**XXI-OJI NACIONALINĖ MOKSLINĖ
KONFERENCIJA
„Į SVEIKĄ GYVENSENĄ IR SKAIDRIĄ BŪTĮ
VYDŪNO KELIU“**

Konferencijos pranešimų medžiaga



Klaipėda, 2021

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės
Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB)

Mokslinis komitetas:

Pirmininkas: prof. dr. Artūras Razbadauskas,
Klaipėdos universiteto rektorius

Nariai:

prof. habil. dr. Algimantas Kirkutis
prof. dr. Elvyra Acienė
prof. habil. dr. Ingrida Baranauskienė
prof. dr. (hp) Leta Dromantienė
prof. dr. Arvydas Martinkėnas
prof. dr. Daiva Mockevičienė
prof. dr. Sigutė Norkienė
doc. dr. Aelita Skarbalienė
prof. habil.(hp) dr. Dalia Marija Stančienė
prof. dr. Asta Šarkauskienė
doc. dr. Marija Truš

Organizacinis komitetas:

Pirmininkė: Goda Sakalauskaitė

Nariai:

prof. dr. Birutė Anužienė
Dainius Aponkus
Erika Butkutė
lekt. dr. Sigita Derkintienė
lekt. Rita Gikarienė
Juozas Ivanauskas
doc. dr. Asta Kiaunytė
lekt. Viktorija Lukminaitė
lekt. Jurgita Raišutienė
Tatjana Žuravlioiva

Leidinio sudarytoja:

prof. dr. Birutė Anužienė

© Klaipėdos universitetas, 2021

ISBN 978-609-481-100-5

GYDŪNIŠKOSIOS FILOSOFIJOS ĮPRASMINIMAS SENŲ ŽMONIŲ PATIRČIŲ VERTYBINIAME KONTEKSTE

doc. dr. Brigita Kreiviniene, doc. dr. Irma Spiriajeviene

Klaipėdos universitetas, Sveikatos mokslų fakultetas, Socialinio darbo katedra

Gilinimasis į gydūniškosios filosofijos aspektus šiais laikais tampa svarbiu žmonijos egzistencijos ir gyvenimo kokybės konglomeratu. Gydūniškosios filosofijos pasekėjų skaičiuojama ne viena karta Mažojoje Lietuvoje, kur didysis mąstytojas gyveno, dirbo, gydėsi ir visoje šalyje bei pasauliniame kontekste. Siekiama, kad šiandieninė visuomenė priimtų kas geriausia iš vertybinių gydūniškosios filosofijos klodų. Taigi, atsiranda poreikis atlikti giluminį interviu su Kintų krašto senais žmonėmis per jų meilės savo artimui, savo šeimai, savo unikaliam pamario kraštui perspektyvą.

Tikslas – išanalizuoti Kintų krašto senų žmonių požiūrį į gyvenimo vertybes, grįstas meile savo artimam žmogui, savo šeimai, pamario kraštui.

Metodika. Tyrimo duomenys buvo rinkti naudojant literatūros analizės, giluminio tyrimo metodus. Empiriniai duomenys analizuoti remiantis *kontent* analize. Sukonstruotas tyrimo instrumentas – atvirų klausimų interviu. Empiriniai duomenys rinkti Kintų gyventojų namuose. Tyrime dalyvavo devyniolika informantų. Buvo daromos portretinės nuotraukos, kurios publikuojamos parodose virtualioje ir realioje erdvėje.

Rezultatai. Išanalizavus giluminio interviu tyrimo duomenis, išskirtos šios kategorijos: *Kintiškių meilės apraiškos yra nukreiptos į Žmogų kaip didžiausią vertybę. Meilė žmogui veda per gydūniškosios filosofijos vertybes. Meilės artimam žmogui segmentą papildo bendravimas su kaimynais ir giminėmis; Kintų gyventojų bendravimas – prioritetinga ir dažnai ribotai pildoma jų gyvenimo sritis; Kintų gyventojų gyvenimo istorijų poliariškumas – erdvė vertybių peržiūrai istorinėje erdvėje bei plėtrai.* Nustatyta, kad viena svarbiausių kategorijų *Kintų gyventojų bendravimas – prioritetinga ir dažnai ribotai pildoma jų gyvenimo sritis* pagal patvirtinančių teiginių skaičių yra populiariausia, lyginant su kitomis kategorijomis. Vadinasi, senieji kintiškiai, nors ir iškelia bendravimą kaip vieną svarbiausių vertybių, vedančią į pasikeitimą patirtimi, išpūdžiais, svajonėmis, į meilės apraiškas, bet dabartiniame savo gyvenimo etape yra gana stokojantys bendravimo.

Kaip parodė analizė, pradeda ryškėti naujos senų žmonių Kintų gyventojų vertybinės sritys: atsigręžiama į natūralumą bendravimo, gamtos, poilsio ir mitybos aspektais bei stiprėjantis prevenciniu atskirties aspektu grindžiamo bendravimo su žmonėmis poreikis. Tai skatina kurti ir aktyvinti visuomenės iniciatyvas bendravimui su atitolusių nuo miestų regionų senais žmonėmis.

Išvados. Išskirtos šios kategorijos, liudijančios pokalbių su senaisiais Kintų gyventojais tematiką meilės savo artimam žmogui, savo kraštui kontekste per gydūniškąją filosofiją: *Kintiškių meilės apraiškos yra nukreiptos į Žmogų kaip didžiausią vertybę. Meilė žmogui veda per gydūniškosios filosofijos vertybes. Meilės artimam žmogui segmentą papildo bendravimas su kaimynais ir giminėmis; Kintų gyventojų bendravimas – prioritetinga ir dažnai ribotai pildoma jų gyvenimo sritis; Kintų gyventojų gyvenimo istorijų poliariškumas – erdvė vertybių peržiūrai istorinėje erdvėje bei plėtrai.* Pokalbius iliustruoja senųjų kintiškių vizualizavimas portreto išraiška.

Reikšminiai žodžiai: seni žmonės, Kintai, Vydūnas, meilė.

Literatūra:

Bagdonavičius V., Martišiūtė-Linartienė A. 2018. Vydūnas. Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras

Palijanskaitė R. 2018. Vydūnas: regėjimai, darbai, atradimai. Šiauliai: Lucilijus.